

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАКОНОТВОРНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ

РІК XXXII

Число 117. Джерси Сіті, Н. Дж., вівторок, 20. мая 1924.

VOL XXXII

No. 117. Jersey City, N. J., Tuesday, May 20, 1924.

THREE CENTS

Палата послів уневажнює вето президента.

ВАШІНГТОН, 17. мая. — Палата послів ухвалила нині 319 голосами проти 78 уневажнити вето президента Куліджа проти закону про бонус для ветеранів.

Сенат візьме справу вето під обрання в понеділок.

РЕЗОЛЮЦІЯ ПРОТИ ВОЄН.

ВАШІНГТОН, 17. мая. — Конгресмен Ла Гардія вніс резолюцію проти війни.

Після цієї резолюції уряд має би постаратися заборонити всяку війну. Відома мала би бути проголошена публічним законом, а кожний, що її починає, злочинцем. Президент Злучених Держав мав би поробити заходи для скликання відповідної міжнародної конференції, яка мала би зобов'язати народи до захощання миру.

ПРОТЕСТИ ПРОТИ СЕНАТОРА ЛОДЖА.

ВАШІНГТОН, 17. мая. — Ряд визначних демократичних та республіканських політиків закликав від конгресу, щобби він якнайкраще взявся до питання присутності Злучених Держав до світового суду та щобби він не відкладав справи, як до цього веде на рибній спосіб сенатор Лоджа.

ЗА ПРИСТУПЛЕННЯМ АМЕРИКИ ДО СВІТОВОГО СУДУ. ФІЛІДЕЛФІЯ, 17. мая. — Перед річними зборами Американської Академії Політичних Суспільних Наук виступав ряд бесідників за приєднання Злучених Держав до світового суду при Лізі Націй.

За проєктом зазначено не лише учені, але навіть один жовітер, генерал Блос. Він остро критикував сенатора Лоджа за те, що він висуває проти плану співробітництва з Лігою новий план світового суду.

КОНГРЕСМЕН НА СЛУЖБІ ПРИТНОГО ПІДПРИЄМСТВА.

ВАШІНГТОН, 17. мая. — Конгресмен Свинг, республіканець з Каліфорнії, признає нині перед спеціальним комітетом палати послів, що він побирав по 25 доларів в день як адвокат за свою оборону інтересів одного фермерського товариства в Каліфорнії, котре мало приватний інтерес з ухвалення закону Сената про виставлення військової техніки в горах Каліфорнії.

Свинг подавав на своє оправдання, що пенсія конгресмена йому не вистарчає і що він побирав надгороду від приватного підприємства лише тоді, як не брав пенсії за пошлювання.

СЕНАТОР ЗАКИДАЄ, ЩО МІНІСТЕРСТВО НЕ ДОПУСКАЛО ДО СЛІДСТВА.

ВАШІНГТОН, 17. мая. — Сенатор Галер закликає департамент суспільства, що сей департамент робить заходи, щобби сенат не робив слівства над його зацікавлені, що революцій в мексиканській провінції Каліфорнії в 1921 році була піддержана американськими підприємцями, арендуючими федеральні нафтові території.

НОВИЙ ПЛАН ДОПОМОГИ ФАРМЕРАМ.

ВАШІНГТОН, 17. мая. — Сенатор Сміт пропонує нині новий проєкт допомоги для фермерів.

Після цього плану при федеральній допомозі треба би осунути федеральне товариство, яке давало би фермерам позички на фермерські продукти загальної потреби.

ЗРИСТ ГОРИВНАНОГО ПАЧКАРСТВА.

ВАШІНГТОН, 17. мая. — Прогнозівши українці повідомляють прогнаний уряд, що від коли. настала тепла погода зросло число випадків пачкування алкоголічних напівків. Приблизно прогнаний українці спостерігали послідими днями як 72 кораблі, які пішли в підзорні везуть торгівку.

ЗА НАДАННЯМ ПОВНОЇ СВОБОДИ ФІЛІППІНАМ.

ВАШІНГТОН, 17. мая. — Менішеї комітету палати послів для справ американських островів заявився за безповоротне надання повної свободи філіппінським островам. Вони кажуть, що це було несправедливо мати Філіппінці як до 20 літ на те, що їм уже тепер належало.

Як відомо, білішчеї заявився за надання Філіппінам широкую автономію тепер, а свободи за 20 літ.

ХОЧУТЬ ЗАПОВНИТИ СТРАХОВИЙ КРАВІВ.

НЬО ЙОРК, 17. мая. — Виступавши фабричній жіночій оджі заявляють, що вони згодуються довести переговори з краєвською юнією, бо вони не хочуть допустити до страйку.

ПЕРЕДВИБОРЧІ ЗАХОДИ.

ВАШІНГТОН, 17. мая. — Віліам Батлер, голова комітету президенти кандидатури Куліджа, хвалиться, що він приєднав уже до Куліджа 1,066 делегатів республіканської коїоненції. Проти Куліджа мали би лишитися всього один десяток делегатів.

Менеджер демократичного кандидата Мекдух каже, що число його прихильників серед делегатів на демократичну конвенцію теж збільшилося.

ЗЕЛІЗНИЦА КАТАСТРОФА.

РОЛЕЙ, Норт Каролайна, 18. мая. — Пасажирський поїзд лів Сібора Ел Лівіт наїхав на електричний поїзд, що стояв коло стації в Елленс, Норт Каролайна, що лежить 6 миль на південні від сього міста.

Після цього поїзда дві людини загинули, а 3 інші отримали поранення, що вважалося за смертельні.

УРОДИНИ І СМЕРТЬ В АМЕРИЦІ ЗА ПОСЛІДНІЙ РІК

ВАШІНГТОН, 16. мая. — Цензурове бюро подає, що в році 1923; було в Злучених Держав менше уродин, як в 1922 році. Число смертей було теж низьке.

ПІДЗОРИВЮТЬ ЗА ЗАДУШЕННЯ ДИТИНИ.

Софію Дубінську, 24-літню дівчину, що приїхала недавно з Галичини до Шикаго, обжаловує шिकाгівська поліція, що вона народила дитину та викинула її з дому на погіблиз. Поліція ставить проти неї кілька польських кумошів, що мали бачити власними очима, що Дубінська викинула дитину.

Хоча національності дівчини не стверджено, деякі польські газети розпитується з того приводу про неморальність Українок та поряннять Польшок. Немовби сього серого польського народу ніколи не траплялося.

ДОВКОЛА КЛЕНА.

ГІЛЕН КОВ, Ловін Айланд, 17. мая. — Одна місцева дівчина дістала від Ку-Клукс-Клана листи з погрозами. Її брат відгукнувся, що він з німці проти жовітерів, але він не бачив, щобби вона записалась до протестантської церкви. Хлопця арештовано за погрози.

ЦІКАВА ПОГРОЗА.

БОСТОН, Месечулет, 18. мая. — Полковник Чарлз Форбс, бувший голова федерального бюро ветеранів, котрого обжаловують за ряз надруги, відгукнувся, що він винятки про урядове життя в Вашингтоні застрашаний річчю, як живень дістане для сього нагороду.

УКРАЇНСЬКА ДІВЧИНА РЕПРЕЗЕНТАНТОКО ОДНОГО З ВЕЛИКИХ КУПЦЬКИХ НЬО ЙОРКСЬКИХ ФІРМ.

Пані Теодосія Тарбай, дочка Параскеї Тарбай, замішкана тепер під ч. 820 Sheridan Ave., Ellabeth, N. Y. відіпхала 14. мая на кораблі Бенегарія до Європи як одла з репрезентаток фірми James A. Heat & Son, New York City. Вона буде в Англії, Шкотії, Франції, Німеччині і Австрії.

ТРОЦЬКИЙ НЕДУЖИЙ НА СУХОТІ.

В офіційному комунікаті про стан здоров'я Троцького заперечують, наче він був хорий і анедують серця, на серві або на запаління нирки. Одна з урядовий звіт промовчує зовсім газетні вістки про те, що Троцький поважає хорий на туберкулі (сухоті, чахотку). У зв'язку з отим комунікатом стверджують цілком певно, що Троцький, який вже раніше зазнався на легень, хворіє дитя тепер у небезпечній для життя стадії сухот.

АБДУЛЬ МЕДЖІД.

Прогнаний б. каліф Абдул Меджід знайшовся неспадливо в дуже скрутному матеріальному становищі. Як відомо ангорський уряд відмовився давати йому якнебудь субсидії. Ного заходи закла одержання субсидії від Франції скінчилися невдачею. Може дитя до того, що бувши каліф не матиме що їсти.

ПОХОРОНИ П. МИХАЙЛА СМАКУЛИ.

Похорони Михайла Смакули, довголітнього складача „Свободи“, котрий помер в суботу, дня 17. мая, відбуваються в вівторок, дня 20. мая, о годині 11. рано з дому жалоби при 35 Сіуо Евею, Джерси Сіті на цвинтар на Грінвіл, New York Bay Cemetery.

РЕВІЗІЯ В „УКРАЇНСЬКІЙ БЕСІДІ“ У ЛЬВОВІ.

Дня 21. квітня с. р. явився в 11 год. зранку в мешканню кавиногого т-ва „Українська Бесіда“ у Львові комісар поліції в асисті кількох військових поліція і переріз двоглинний деталу ревізію, включно з ревізією касової книжки. Десь під фортедному наїшли якусь стару відозву про бойкот студентів у польському університеті та список бойкотованих і на тій підставі комісар хорів запечатувати мешкання. Присутні при ревізії відозву „Української Бесіди“ поінформували, що касово не т-во „Українська Бесіда“ не має нічого спільного з отими паперами і не може чейже відповісти за якийсь клаткий відозви, підписаний кимось невідомим під один із меблів. Покищо, скінчилося на загрози закриття т-ва і на перекіння усього, що було в кімнатах комітету головою.

КРАЛИ НА КЛАДОВИЩІ.

На днях відбулися у Львові розправа проти трох молодих людей, які через довгий час палювалися жидівське кладовище, забравши все, що тільки представили, якусь лівія доходу. Коли вивезли лівія і порухали гроші, то зносили вони до якогось Гонка. Всі три призналися до вини. Суд засудив двоє з них на десять місяців, третього на чотири місяці, а Гонка за посередництво на три місяці тюрми.

МОСКАВІЙ ЕПІСКОПОМ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ.

Митрополит автокефальної (?) православної церкви в Польщі, Діонізій, іменував єпископом Кременецького (Кременець на Волині, під польською окупацією) Москав Сімона Івановського, уродженця тульської губернії.

ВЕЛИКАНИ І КАРЛИКИ.

Примхавата пригода творить часом таке, чому мусимо чудуватися. Так прим. один Англієць О'Бріен закурював папірос до льодових уличних лавтарів, а був високий 268 см. Німець Госсер 235, один пруский гвардієць 253 см. Алязатєль Крав 275 см., а Австрійсь Вуердсмаєр, якого висоту стверджують, 278 см. Лінійне змівр одного французького селянина, котрий був високий 106 см. 66 см., карлик Джефрей Годсон у молодості був високий 45 см. Кинглія Бекінгемська подала його на бенкеті французький корольові Марієті Генрієті в пашетті. Найменшим чоловіком, звісним досі і змиренню, була Гіань Агіб із Сінаїського острова. Ця жінка в 60-ому році життя була висока 38 см.

БИЗНЕСИ ВІТОСА.

Вітос, б. прем'єр Міністерства Ено-Піста робить собі велику рекламу. Колишні писали про Вітоса і 20 вагонів свиней, а тепер пишуть про Вітоса і 20 вагонів — нець. „Малопольське Т-во Рівнінець“ дістало за часів уряду Вітоса дозвіл на виїзді 20 вагонів свиней, а кожний вагон має дати 150 фунтів стерлінгів доходу. Коли вивезли лівія і порухали гроші, то зносили вони до якогось Гонка. Всі три призналися до вини. Суд засудив двоє з них на десять місяців, третього на чотири місяці, а Гонка за посередництво на три місяці тюрми.

Французька побідна лівія хоча нової міжнародної конференції.

ПАРИЖ, 18. мая. — Один з провідників побідної лівії у французькому парламенті, Поль Пенлеве, заявив, що лівія буде домагатися скликання нової міжнародної конференції для поладки всіх проведених рішень Європи. Він хотів би, щоб у сій конференції взяла участь Ротта й Америка. Без Америки, казав він, така конференція не вадяться, бо годі вирішити європейських воєнних догів без рівночасного вирішення догів аліантів американському правительству.

Він є за признанням Росії Францією, коли її признає Англія. Від Росії не сподівається сплати догів готівкою, але якби Франція від неї дістала взаємну нафтову концесію на Кавказі і концесію на копальні срібла в Уралі, так, на його думку, Франція готова сій концесії віддати Америці ізаміну за свої воєнні догви. Він радий би тек бачити, щоб Америка зменшила догви Англії американському правительству, бо тоді Англія могла би відіслати догви, які Франція їй винна з часу війни.

ХОТЯТЬ ЗМЕНШИТИ ФРАНЦУЗСЬКУ АРМІЮ.

ПАРИЖ, 18. мая. — Провідники побідної лівії у французькому парламенті кажуть, що новий парламент зменшить час військовій служби на половину. Тепер військова служба в Франції триває 18 місяців, а по новому тривала-б тільки 9 місяців.

Се зменьшило би французьку армію лиш о одну третину, бо потановлялося би тільки до французької армії, а не до колоніальної, яка нині ще творить третю част французької армії. По сій реформі французька армія вніска-б замість 680,000 люда лиш 450,000 люда і притому заощаженню би 1 мільярд франків.

КАЖУТЬ, ЩО БРІАН БУДЕ ПРЕМ'ЄРОМ.

ПАРИЖ, 18. мая. — Тутешні часопіси заповідають, що новим прем'єром Франції на місце Рамонда Пуанкаре не буде Едуар Ерріо, але провідник республіканських соціалістів, бувший прем'єр Аріста Бріан.

ХОТЯТЬ УСУНУТИ МІЛЬБАНА.

ПАРИЖ, 18. мая. — Екзекутивний комітет республікансько-соціалістичної партії, який провідником є бувший прем'єр Аріста Бріан, постановив домагатися як першої умови своєї участі в новому правительстві, уступлення президента Франції, Александра Мільбана.

РОЗГОНІТЬ СТАРИХ АМБАСАДОРІВ.

ПАРИЖ, 18. мая. — Тутешній поступний тиженник Ер Нуель (Нова Доба) пише, що онове соціалістичне правительсто Франції передіслить поусуває старих французьких амбасадорів і зорганізує всі свої заграничні представництва. На відпочинку мають пійти амбасадори у Вашингтоні, Лондоні, Берліні і Римі.

ПОЛІКІЯ НЕ ЗВЕРНЮЮТЬСЯ.

ВАРШАВА, 18. мая. — Польський міністер закордонних справ граф Марієлі Замойський заявив, що висхід вибори у Франції був несподіваний для Польщі, але Польки не зверніються наї заїняюкоються бо вони вірять, що Франція все буде з Польською.

Він каже, що коли був польським амбасадором в Парижі, стрічав там деяких провідників лівії в новому французькому парламенті, котрі його заїняли, що вони прийняли Польщі.

ЛИСТ З ПРОПАШОГО ВОЗДУХОПЛАВА.

ПАРИЖ, 18. мая. — Морський фліг занесли на бері острова Корсика лист залого великого французького воздухоплавця Діксмі, котрий загинув тому кілька місяців.

Лист звучить: „Газетний чечерпач: Летімо безрадо! у страшний хуртовині. Залогта Діксміду прощайтеся і майте: Не хай жие Франція!“

ЖЕНИТЬСЯ З АМЕРИКАНКОЮ.

ПРАГА, 18. мая. — Сын президента Чехо-Словаччини, Іван Масарик, як тут говорять, заїняється з дочкою американського мільонера Чарльза Ріндара Крейна.

ПОМЕР З РАДОСТИ.

БУКАРЕШТ, столиця Румунії, 18. мая. — Тут помер наго британський власник кораблів Ембурку, коли одержав телеграму, в якій було сказано, що він заробив на одному бізнесі 4 1/2 мільйона доларів.

НЕМА ГРОШІЙ ДЛЯ РУМУНІВ В АМЕРИЦІ.

БУКАРЕШТ, 18. мая. — Румунське правительсто заявляло, що американські банкіри відмовилися дати позичку Румунії.

ДОЛЯР ПАНУЄ В ГРЕЦІІ.

АТЕНІ, столиця Греції, 18. мая. — Грецьке правительсто під проводом Папанайаса віддало розпорядок, по якому відтепер фінансові транзакції в Греції мають переводити на підставі американського долара.

ЗАПЕРЕННІ ВІСТКИ ПРО СМЕРТЬ СУН ЯТ-СЕНА.

ГОНГ-КОНГ, Китай, 16. мая. — Секретар голови правительства південного Китаю, Сун Ят-Сен; заперечує вістку, яку появилася в Пекингі, бувшии він помер. Він каже, що Сун Ят-Сен був тільки захворів, але вже цілком здоровий.

Зновач достовірні особи кажуть, що він тяжко хорий, наї умову одержати і лікарнікого до нього не пускають.

РАДІО В КИТАЮ.

ШАНГАЙ, Китай, 16. мая. — Китайська газета Шун Пао розказує 4 рази день 35 своїх радіостанцій. Нинішній комуністичний вивидан в китайській мові.

Чи Ви є передплатником „СВОБОДИ“?

КОЛИ ШЕ СЕІ ЧАСОПІС НЕ ПЕРЕДПЛАЧУЄ, ТО ЗАЧІНЬТЕ ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ ПІ СЕРІАС.

„СВОБОДА“ є найбільшій з всіх українських часописів в новій і старій країні.

„СВОБОДА“ виходить кожного дня в п'ятнадцять і шість.

„СВОБОДА“ може інакше ніж на одній сторінці і варті.

„СВОБОДА“ дає вам можливість відомості з теперішніх подій в справі часу.

Передплата вноситься в Злучених Державках:

На рік	\$7.00
На пів року	\$3.75
На три місяці	\$2.00

В Джерси Сіті і заграниччю:

На рік	\$10.00
На пів року	\$5.50
На три місяці	\$2.75

Замовляйте, якщо не можете віднести грошей.

Гроші можна вислати враз з замовленням на поштовою або експресною поштою або в разі доставки лісти на адресу:

„СВОБОДА“, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ДРУКАРНЯ

У. Н. СОЮЗА „СВОБОДА“

найбільше старанно, швидко і на час виконувати роботу як:

СТАТУЕТІ, ПРОГРАМІ І ТИКЕТИ НА КОНЦЕРТИ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ, ПІСНІКІ І БАЛІ, ЯК ТАКОЖ КОВЕРТИ І ЛИСТОВІ ПАПІРИ ДЛЯ БРАТІВ, ТОВАРИШІ І СЕСТРИВ.

Простіть не віддати У. Н. Союзу узагалі за своїм власним бажанням до своєї власної друкарні на адресу:

„СВОБОДА“, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

[illegible]

